

głosiec codzienny

WILNO
CZWARTEK
11 marca 1943
Nr. 507
Cena w Wilnie 5 fen.

Niemiecki atak koło Charkowa rozwija się nadal

Silne sowieckie ataki koło Orła zostały odbite. — Planowe ruchy wsteczne na środkowym odcinku frontu. — Zatopiono 3 nieprzyjacielskie ścigacze

Z Kwatery Głównej Führe-
ra, dnia 10 marca.
Naczelne Dowództwo Sił
Zbrojnych podaje:

Na południowym odcinku
frontu wschodniego są działa-
nia bojowe ograniczone do
walk lokalnych z powodu dłu-
gotrwałej odwilży. Natomiast
atak niemiecki na północno-
zachód i na zachód od Cha-
rkowa rozwija się nadal. Po-
mimo, iż wróg rzucił do walki
szybko sformowane oddziały,
które się skrwały w zacie-
tych przeciwnatarciach, nasze
atakujące dywizje osiągnęły
postawione sobie cele.

Na odcinku Orła przeszedł
wróg na szerokim froncie do
nowych silnych ataków, które
zostały znów odparte z niez-
wykłe ciężkimi, krwawymi
jego stratami.

Przeciwnik próbował wiel-
kimi siłami, lecz bezskutecznie
przeszkodzić planowym ru-
chom wstecznym na środko-
wym odcinku frontu Wschod-
niego. Podczas walk zniszczy-
ła pewna niemiecka dwójka
17 czołgów i naliczyła 2.000 za-
bitych żołnierzy sowieckich
przed swymi stanowiskami.
Ubiegłej nocy wycofano się
planowo i w sposób niespo-
dziewany dla wroga z miasta
Bieli.

Ataki wroga na naszą sta-
nowiska przy Starej Rusie w

porównaniu z ubiegłymi dniami
wczoraj osłabły. Kilka lokal-
nych ataków bolszewickich
spełzło na niczym.

Silne zespoły lotnictwa gwał-
townie bombardowały w waż-
nych punktach działań wojen-
nych stanowiska, oddziały i
transporty wroga.

Na froncie afrykańskim pa-
nuje spokój. Podczas nocnego
ataku niemieckich samolotów
na port w Algierze został zapa-
lony jeden okręt handlowy
średniej wielkości.

Pojedyncze samoloty nie-
przyjacielskie latały wczoraj
nad obszarem Rzeszy, nie rzu-
cając bomb. Angielska broń
powietrzna zaatakowała w no-
cy miasto Monachium, ludność
poniosła straty. W dzielnicach
mieszkalnych, w kilku szpi-
talach, kościołach i innych pom-
nikach kultury powstały wiel-
kie szkody. Na kilka miejsc-
owości Niemiec zachodnich rzu-
cono pojedyncze bomby kruszą-
ce, które spowodowały niewiel-
kie szkody w budynkach. My-
śliwce nocne i artyleria prze-
ciwlotnicza broni powietrznej
zestrzeliły 12 bombowców nie-
przyjacielskich.

Szybkie niemieckie samoloty
bojowe bombardowały sku-
tecznie w dzień z niskiego lotu
południowo-angielskie miasto
Worthing.

Ubiegłej nocy zbombardowa-

ły oddziały niemieckiej broni
powietrznej przy dobrej wi-
dzialności miasta Hull. Inne
samoloty bojowe zaatakowały
miasa portowe na południo-
wym wybrzeżu angielskim. Z
tych skutecznych ataków nie
powrócił jeden samolot.

Przed wybrzeżem holender-
skim — takował oddział an-
gielskich ścigaczy pewien kon-
wój niemiecki. Atak ten został
odbity przez ochronę konwoju,
która zatopila 3 nieprzyjaciel-
skie ścigacze i zapaliła dwa
dalsze.

Fiński komunikat wojenny

HELSINKI. (DNB). Na
frontach na lądzie zwykła
działalność artylerii. Podczas
walk oddziałów wywiadow-
czych zniszczono doszczętnie
kilka oddziałów nieprzyjaciel-
skich. W północnej części
frontu wschodniego stracił
nieprzyjaciół w ciągu ostatnich
24 godzin w walce z niemiec-

ki oddziałami szturmowymi
150 zabitych.

Wczoraj w południe przela-
tywał pojedynczy samolot nie-
przyjacielski na dużej wyso-
kości nad Helsinkami i koło
Kotka. Został on odpędzony
ogniem obrony przeciwlotni-
czej z ziemi. Bomby nie zosta-
ły zrzucone.

W Związku Sowieckim stracono dwóch polskich przywódców socjalistycznych

Rozwijali oni „wrogą działalność“

GENEWA (DNB). „Ti-
mes“ donosi, że do Londynu
nadeszła wiadomość o stracie
dwóch polskich przywódców
socjalistycznych w Zwią-
zku Sowieckim. Gazeta pow-
strzymuje się od wszelkich

komentarzy. Ambasador so-
wiecki w Waszyngtonie Litwi-
now oznajmił w związku z tym
przesłowi amerykańskiego
związku robotniczego tylko ty-
le, że polscy socjaliści rozwi-
jali „wrogą działalność“.

Ambasador Majski robi niezły interes

SZTOKHOLM (DNB).
Jak dalece żyd nie może poz-
być się żyłki handlarskiej na
wet na stanowisku ambasadora
dowodzi wydarzenie z panem
Majski, posłem Kremlu
w Londynie. Ten obskurny
żyd posłał list do wydawcy
Hutchinsona, nakładem które-
go ukazała się książka pewne-
go pisarza bolszewickiego i no-
lecił ją Anglikom, pisząc: „Spo-

dziewam się, że publiczność
angielska przyjmie tę książkę
całym sercem. Zwróć Panu naj-
serdeczniej, aby miała ona jak
największe powodzenie“.

Oczywiście, że Hutchinson
zaraz wykorzystał te słowa
pana ambasadora celem zwięk-
szenia popytu książki i niewąt-
pliwie wyraził mu podziękowa-
nie za tę reklamę brzęczącą mo-
netą.

Rejon Izjumu

Rejon między Dońcem
a Dnieprem był od niepamię-
tych czasów stepem. Skąpe
opady atmosferyczne powo-
dowały, że drzewa rosły jedy-
nie na brzegach wijących się
głębokimi jarami rzek. Poza
tym obszary z północnego
wschodu na południowy za-
chód łagodnie opadającej rów-
niny zarosnięte były dzikimi
trawami — ulubioną prze-
strzeń życiową dla nomadów,
których bydło znajdowało tu
tą dobrą paszę. Scytowie i Sa-
maci, Chazarowie i Pieczyń-
gowie, Polowcy i Tatarzy —
któż zliczy te liczne narody,
które ciągnęły przez stepy po-
łudniowo-rosyjskie i plądrowa-
wały osiadłych mieszkańców.

Serce tej całej okolicy sta-
nowi kilkakrotnie w ostatnim
czasie wymieniany w komu-
nikatach naczelnego dowództwa
sił zbrojnych rejon wokół

miasta Izjum. Zbudowany w
16 stuleciu przez całów jako
punkt oporu przeciwko „dzi-
kim polom“ był Izjum do nie-
dawna mało znanym, cichym
miastem prowincjonalnym z
kilku kopalniami węgla, kilku
młynami i małą fabryką ma-
szyn.

Węzeł kolejowy Łozowaja
znany był tylko fachowcom,
w roku bowiem 1939 liczyło
miasto zaledwie 5000 miesz-
kańców. Jedynie wspomniane
w komunikacie wojskowym
z 28 lutego miasto Kremator-
ska posiadało przed wojną
pewne znaczenie. Lecz jego
wielkie fabryki maszyn, które
zatrudniały z górą 50000 ro-
botników, jego koksownie,
fabryki cementu i azbestu od
dawna zostały ewakuowane.
rozbite lub są nieczynne.

(„Wilnaer Zeitung“).

Trzęsienie ziemi zniszczyło całe miasto

BUENOS AIRES. Meksyk
w dalszym ciągu nawiedzała
katastrofy. Niedawne wybu-
chy kilku wulkanów, połączo-
ne z wstrząsami podziemnymi,
spowodowały wielkie szkody
i ofiary w ludziach. Obecnie
donoszą z południa kraju, że
miasto Yahuehu w stanie
Oaxaca stopniowo ginie z po-

wierzchni ziemi. Już zawałiło
się dużo domów, a innym gro-
zi ruiny. Do rządu nadešla
prośba o niezwłoczną po-
moc dla bezdomnej ludności,
która w przerażeniu zbiegła w
okoliczne góry. Zapadnięcie
się ziemi zanotowano po raz
pierwszy w r. 1936, lecz wów-
czas było ono nieznaczne.

Tak wyglądałoby w całej Europie...

**Szwajcarski dziennikarz kreśli obraz
krwawego panowania bolszewików**

MADRYT. Wielki hisz-
pański tygodnik „El Espanol“
ogłasza w artykule pod tytu-
łem „Komunizm w Europie —
to morderstwa, ateizm i na-
dza“ wrażenia szwajcarskiego
dziennikarza Pawła Gentizona
z jego podróży po Estonii,
Łotwie i Litwie. „Los krajów
bałtyckich pod panowaniem
sowieckim — pisze dosłownie
Gentizon — jest tylko przy-
kładem tego, co stałoby się
we wszystkich krajach Euro-
py, gdyby komunizm chwycił
je w swoje szpony. Na pod-
stawie tego, co działo się w
Rydze, Tallinie i Kownie w
ciągu jednego tylko roku bol-
szewickiego rozkładu od roku
1940 do 1941, można sobie
przedstawić, co działyby się
w Bernie, w Brukseli lub w
Amsterdamie, gdyby czerw-
ny potop nas zalał. Tradycja,
obyczaje i zwyczaje, kultura,
światopoglądy, religie —
wszystko to zostałoby znisz-
czone. Ci, którzy sądzą mo-
że bolszewicy od roku 1917
zmienili się, popełniają wielką
pomyłkę. Są oni tacy sami,
a raczej stali się jeszcze gor-
szymi. Wszyscy głoszą oni
i przyrzekają wolność, lecz
dokąd tylko przyjdą, panuje
niewola. Robotnicy nie korzy-
stają z żadnych przywilejów“.

Dziennikarz szwajcarski opi-
suje szczegółowo położenie w
krajach bałtyckich podczas
tyrańi sowieckiej i po wyswo-
dzeniu przez wojska nie-
mieckie. „Wywożenie rozpo-
czyły Sowiety w nocy z 13 na
14 czerwca 1940 r. i nie prze-

rywaly go aż do nadejścia
wojsk niemieckich. Z Litwy
wywieziono 80000 ludzi, z Ło-
ty 45000 i z Estonii 60000.
Dzieci, kobiety i starcy prze-
wiezieni zostali głównie na
Syberię, ojcowie zaś rodzin
i młodzieńcy skierowani zo-
stali do miast przemysłowych
Związku Sowieckiego, gdzie
zatrudniono ich jako robotni-
ków w fabrykach przemysłu
zbrojeniowego. Byli to przede-
wszystkim ludzie z warstw
przodujących, wpływowi człon-
kowie partii liberalnych, de-
mokratycznych i socjalistycz-
nych, patriotycznie czujący
oficerowie, kierownicy naro-
dowców i patriotycznych orga-
nizacji młodzieżowych, zwierz-
chnicy kościołów, katolicy
i protestanci, nie mówiąc już
wcale o wielu przemysłow-
cach, adwokatach, lekarzach,
inżynierach, Technikach i t. d.
Również wielu robotników
i wieśniaków musiało odpoku-
tować swoją krytykę metod
stosowanych przez bolszewi-
wywiezieniem do „raju sowiec-
kiego“. Wielu studentów wy-
wieziono tylko dlatego, że mó-
wili o „żydów“.

Wśród tych okoliczności —
kończy swe sprawozdanie
Gentizon — jest rzeczą natu-
ralną, że ludność krajów bał-
tyckich powitała oddziały nie-
mieckie ze szczera radością
jako wybawców. Wszyscy w
tych krajach są przekonani
o tym, że egzystencja państw
i los narodów zawisły od zwy-
ciństwa oręża niemieckiego.

Zdrada Europy

Brytyjski dziennik „Daily
Mail“ pisze, że Związek So-
wiecki rości pretensje conaj-
mniej do Karelii, Hangö i sze-
regu wysp w zatoce fińskiej,
jak również do Petsamo, któ-
re uważa za zabezpieczenie
dla linii kolejowej murmań-
skiej.

Z angielskiego punktu wi-
dzenia, artykuł ten wypowie-
da dosłownie pogląd następu-
jący: „Finlandia nie może spa-
dziewać się prawdziwego po-
parcia, ani ze strony Stanów

Zjednoczonych, ani Anglii“.
Autor tego artykułu, uchodzą-
cy za znawcę polityki sowiec-
kiej, uważa, że Związek So-
wiecki zajmie również kraje
bałtyckie, oraz, że Rumunia
nie może wcale liczyć na po-
parcie angloamerykańskie, je-
żeli Sowiety w razie zwycię-
stwa, „odbiorą z powrotem“
Bukowinę i Besarabię. Wresz-
cie dziennik twierdzi, że jeżeli
chodzi o Turcję, to Związek
Sowiecki, „dojdzie z nią do
porozumienia“.

Dziennik portugalski demaskuje bolszewickie próby mydlenia oczu

LIZBONA. Dziennik „Dia-
rio da Manhã“ omawia w pew-
nym artykule bolszewickie
próby mydlenia oczu i m. in.
pisze: „Jak olbrzymi potop
usiłuje trząść międzynarodow-
ka rozszerzyć się po wszyst-
kich krajach kuli ziemskiej.
Sposoby i metody, którymi
operuje bolszewizm jest łatwy
do zrozumienia, jeżeli przywo-
łać sobie na pamięć główne
cechy charakterystyczne jego
działalności w ostatnim dwu
dziesięcioleciu, a szczególnie w
czasie hiszpańskiej wojny do-
mowej. Niedawno skonfisko-
wano regulamin, wydany przez
Komintern, rzucający światło
na imperialistyczne cele wo-
jenne Sowieców. W jednym
z paragrafów tego regulaminu
dla dyktantów bolszewizmu
powiedziano: „Trzeba, żebyś
stał się uchodzić za falan-
gistę, monarchistę, katolika,

celem siania niezgody i wy-
wołania niepowodzeń rządu
faszystowskiego. Liczymy na
głodnych, na wszystkich nie-
zadowolonych oraz szemra-
jących“.

Dalej dziennik pisze, że
zbieg programów działalności
wolnomularstwa i trzeciej mi-
ędzynarodówki dowodzi poro-
zumienia się i solidarności po-
glądów obu tych organizacji.
Obydwie współpracują w dzie-
le szczytnie nienawistne i nie-
zadowolone, co jest jednym
z nieszczęść narodów Europy.

RZYM (DNB). Według
agencji Stefani, przesyłanie pa-
czek przez pocztę na terenie
Syrii wstrzymano wobec odda-
nia ruchu kolejowego wyłącz-
nie dla potrzeb transportu
wojsk okupacyjnych anglo-
amerykańskich.

Ludność arabska Algieru co raz bardziej nienawidzi Anglo-Amerykanów

RZYM. (DNB). Napady
grupowań nacjonalistów mu-
sουλmańskich w Algierze na
transporty angielskie i półno-
coamerykańskie w ostatnich
czasach są co raz częstsze.
Znaczna liczba oficerów i żoł-
nierzy angloamerykańskich pa-
da ofiarą tych napadów. Jak
w Algierze, tak i w Marokko
wciąż dochodzi do starć po-
między ludnością arabską,
a wojskami okupacyjnymi.

TANGER. (DNB). W nie-
których miejscowościach Ma-
rokka Francuskiego zwiększy-
ło się niebezpieczeństwo, gro-
żące oddziałom okupacyjnym
północno-amerykańskim. Wro-
gi stosunek marokańczyków
ma swe źródło w przymuso-
wej rekrutacji, rekwizycji pro-
duktów rolnych i zuchwałemu
zachowaniu się żołnierzy ame-

rykańskich. W okolicy Seghui
znowu doszło do zbrojnego
starcia, w czasie którego po-
nieśli straty tak marokańczy-
cy jak i oddziały amerykańskie.

W okolicy Tlemcen w okrę-
gu Orańskim wydarzył się
wypadek, który wywołał duże
wrażenie. Kaid tamtejszy za-
prosił do siebie kilku oficerów
amerykańskich, podejrzewa-
nych o zbyt bliskie stosunki
z jego córkami i trzech z nich
zastrzelił. Wówczas czwarty
oficer zastrzelił Kaida. Rów-
nież i z innych miejscowości
dochodzą co raz częstsze wi-
domości o napadach na żoł-
nierzy Stanów Zjednoczo-
nych. We wsi Szella koło Fezu
prawdopodobnie z powodu sa-
botażu wyleciał w powietrze
skład amunicji.

Straty okrętów wyniosły podwójną ilość nowo zbudowanych statków

LIZBONA (DNB). „Dario
da Manhã“ omawia w artykule
wstępnym niedzielnego swego
numeru spór bandery brytyj-
skiej i amerykańskiej o posia-
danie największej floty hand-
lowej. Następnie gazeta wska-
zuje na trudności w ustaleniu
strat oraz liczby nowo zbu-
dowanych okrętów, zaznaczając,
że straty od początku wojny
do grudnia 1942 wynoszą dwu-
krotną ilość nowo zbudowa-
nego tonażu w tym samym ok-
resie czasu. Aczkolwiek nie
wymienia się wcale jakichkol-
wiek liczb, to jednak powaga

sytuacji nie ulega żadnej wą-
pliwości, potwierdzają ją bo-
wiem liczne wiadomości infor-
macyjne.

Następnie przechodzi gazo-
ta portugalska do omawiania
nowych programów budow-
nictwa okrętowego w Anglii i
w Stanach Zjednoczonych i
stwierdza przy tym, że Stany
Zjednoczone z pewnością będą
wiecej budowały okrętów, ani-
żeli Anglii. Stąd gazeta wy-
ciąga wniosek, że Stany Zje-
dnoczone dążą do zajęcia mie-
jsca Anglików w świecie jeśli
chodzi o flotę handlową.

